

Kraj: P A N G R Č G R M

Spomenik: p.c.sv.Nikolaja

Zavarovan:

Cerkev leži v Gorjancih pol ure hoda od istoimenske vasi. Orijentirana je proti vzhodu. V tlorsiu prezbiterij, ladja in zvonik. Krita je z cement opeko. Prezbitenij je očitno prisloujen k starejši ladji, je v osnovi osmerokotna stavba z zahodnima posnetima ogloma. Prezbitenij je razmeroma ambiciozna, vendar povsem samostojna arhitektura z plastičnimi robovi pou- darjenmi stenami. V zaključni steni je polkrožna odprtina, sicer pa je v severni in južni stranici po eno okno z zunanjim segmentno zaključenim vrhom in notranjim pravokotnim okvirom, V južni steni ladje je dvoje o- ken, eno mlajše, drugo starejš, vendar obe okna sta novejši, pravokotni. V severni steni je eno samo okno. Ob zahodni strani so sledovi stenskih slik, nastopa svetlo okrast ton. V zahodni fasadi je pod zvonikom pol- krožni kamnit portal, sestavljen iz posameznih kosov rezanega apnenca. Por- tal je razmeroma ozek. Ni izključeno, da je ostanek prvotne arhitekture in da je še romanski(glej kapelo na šumberškem gradu). Nerazčlenjen zvo- nik z pločevinasto šatorasto streho je prisloujen k zahodni fasadi. Vanj vodi polkrožna odprtina.

N o t r a n j š č i n a: Prvotno gotovo ravno stropana ladja ima banjast nekoliko potlačen obok, ko na zahodni strani sloni na dveh lesenih stebrih. Tlak kamnite plošče. Samostojni prezbitenij, se odpira z polkrožnim slavalokom (morda ostanek starejše arhitekture?) je banjato obokan, obok počiva na bogato profilirani gre²ki jo nosijo obstenski pilastri s kapiteli. O p r e m a: Glavni oltar 19. stoletje z močnimi baročnimi reminiscen- cami. Seversni stranski oltar okvirni tip. Soroden oltarjem v Stopičah. Začetek 18. toletja. V glavni niši sv. Katarina, v ~~XXXX~~atiki sv. Lovrenc. Južni stranski oltar tip 17 stoletja. Sv. Erazem, v atiki B o g o č e.

Na sev, steni so se izpod beleža pokazale stanske slike. Sšlidna tehnika razmeroma dobre kvalitete. Slike pokrivajo južno in severno steno. Na zah.

steni pa je desno od vrat viden del naslikane arhitekture. Gotovo je tudi zahodna stena poslikana.

Na severni steni se pod korom vidijo živaldke noge in že docela odkriti pes. Gotovo gre za upodobitev Poklona treh kraljev. Odkrivanja so pokazala, da je tik nad peto oboka pevskega kora še en pes. Nato smo odkrili konja, belega, z sedlom in brez konjenika. Zadaaj dvoje nog v koničastih čevljih oz. nogavičnih hlačah. Rdeča barva. Desno od konjske galve stoji moška figura v tesnem oblačilu, morda oklep z nizko opasanim širokim pasom. Poleg pa kleči bradati kralj, ki podaja darilo detetu. Glava stoječe figure ima kratko pristrižene lasje, ustnice mesnate, obrobljen oz. risane s konturo. Slikarijo spodaj obroblja geometrični pas z motivom pokončnih trapezoidov. Obrazi so razmeroma dobro slikani, značilna je risba izvršena v konturi. Videti je, da je poslikana celotna stena. Sondi-
ral sem samo toliko, da se ugotovi obseg in kvaliteta slikarije.

Najužni sta ni tik ob koru je naslikano zasramovanje Kristusa. Morda bičanje. Kristus je privezan ob steber, levo in desno dve figuri. Kristus naslikan v rdeči konturi, steber siv. Sicer je tudi ozadje temno. Leva figura rdeč plašč, zelene nogavice, d. sna zelen plašč in rdeče nogavice. Oblačila tesno se prilagajoče. Spodaj enaka bordura kot pri Poklonu. Levo od okna se vidijo samo gole, za vratove privezane postave. Več nisem odkrival. Morda Poslednja sodba, ali pa prizor iz Pasijona. To bi bilo bolj logično, ker že imamo Bičanje! Posamezni prizori so uokvirjeni v rumeno-bel-rumeno pokončen pas. Spodaj pa je samo rumena bordura. Pod to pa že omenjeni geometrični okvir. Edino pri severnem strahskem oltarju je videti tudi drugačna bordura z motivom zvezdic. Morda gre za stiliziran motiv, pravzaprav poenostavljen motiv, kozmatskega ornamenta.. Značilnost slikarije so konture, rdečkaste konture. Oblačila z nizko opasanim pasom na sev. strani, nogavičaste hlače, ~~XXXXXX~~ barvni toni, sicer govorijo za starejše slikarstvo, vendar gubanje neizrazito. Morda starejša predloga. Treba bo več odkriti. Sicer pa je sumljiv polkrožni portal?!